

Motion till riksdagen 2016/17:3617

av **Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD)**

med anledning av prop. 2016/17:92 Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en straffskärpning av minimistraffet till två års fängelse för alla olovliga förfaranden med handgranater och andra explosiva militära produkter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett särskilt straffstadgande som förbjuder innehav och användande av viss krigsmateriel för privatpersoner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i proposition 2016/17:92 Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor bl.a. att minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten ska höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. Det ska också införas en särskild straffskala för brott som är att anse som synnerligen grovt. Straffet ska vara fängelse i lägst tre och högst sex år.

På senare år har det skett en kraftig ökning av den illegala användningen av explosiva varor, och då främst av handgranater. Vid flera tillfällen har handgranater använts av kriminella individer och grupper vid attentat, ofta på offentliga platser där risken är stor att allmänheten drabbas.

Det är relativt lätt att få tag på handgranater på den svarta marknaden, och enligt statistik från Nationella operativa avdelningen (Noa) inom Polismyndigheten har antalet ärenden där handgranater har beslagtogs flerdubblats bara de senaste tre åren. Den stora förekomsten av handgranater gör också att Sverige skiljer sig från andra jämförbara länder.

Därför är det positivt att regeringen nu föreslår straffskärpningar när det gäller brott mot tillståndsplikten för explosiva varor och harmonisering gentemot den lagstiftning som gäller för vapenbrott. De förslag som nu läggs fram är dock otillräckliga.

Polismyndigheten pekar i sitt remissvar till propositionen på att straffskärpningen upp till ett års fängelse, vilket föreslås bli minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten för handgranater och andra militära explosiva varor, inte är tillräckligt och begränsar möjligheterna för polisen att ingripa.

Om minimistraffet för brott mot tillståndsplikten i stället skulle sättas till två år så skulle polisen kunna använda sig av tvångsmedel som inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation. Dessutom skulle häktning i det närmaste bli obligatoriskt för denna typ av brott. Ett minimistraff på två år för alla olovliga förfaranden när det gäller handgranater och andra explosiva militära produkter bör därför utredas.

Regeringen har dessutom aviserat att de vill höja minimistraffet till två års fängelse för grovt vapenbrott och har tillsatt en snabbutredning som ska vara klar till sommaren. Inrikesministern har tidigare pekat på att handgranater är att likställa med skjutvapen.

Det finns även anledning att se över lagstiftningen när det gäller privatpersoners innehav och användande av krigsmateriel. Handgranater är ett tydligt exempel på en produkt som bara tillverkas i militärt syfte och inte har något civilt användningsområde. Dessutom kan handgranater orsaka stor skada även utan uppsåt då flera av de illegala handgranater som finns i Sverige är gamla och instabila.

Enligt Polismyndighetens förslag bör det därför göras en översyn av möjligheten att införa ett särskilt straffstadgande som gör innehav och användande av krigsmateriel som tillverkas i syfte att skada eller döda människor förbjudet för privatpersoner. I sammanhanget är det viktigt att beakta den gränsdragningsproblematik som finns mellan civilt och militärt bruk. Detta för att produkter som har ett tydligt civilt användningsområde, och inte utgör ett problem ur brottssynpunkt, inte ska förbjudas.

Hans Wallmark (M)

Daniel Bäckström (C)

Mikael Oscarsson (KD)